

Op naar een succesvolle energietransitie in Rotterdam en Nederland

Maart 2023

City of
Rotterdam

Wat is nodig om op te schalen naar een succesvolle energietransitie?

Kernboodschap

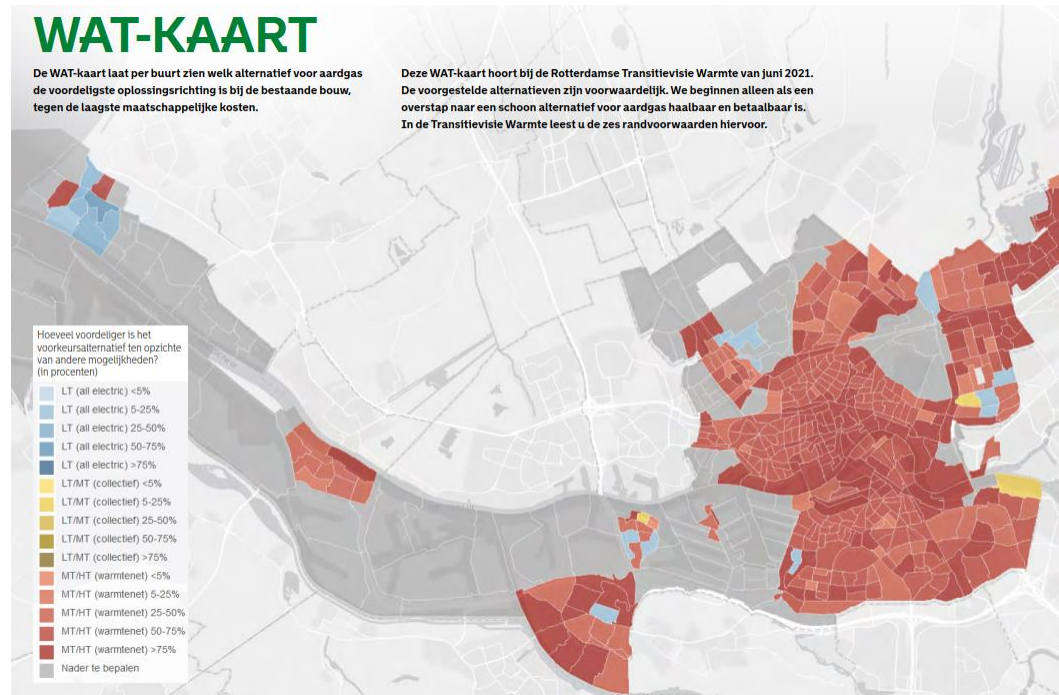
Wij staan in Rotterdam in de startblokken om de warmtetransitie op te schalen. Nog niet alle randvoorwaarden zijn (voldoende) ingevuld, waardoor we niet verder kunnen. Daardoor missen we nu (koppel)kansen!

Randvoorwaarden gebiedsaanpakken aardgasvrij		Gerealiseerd?
1	Compensatie van de uitvoeringskosten en voldoende uitvoeringscapaciteit gemeente	✓
2	Voldoende investerings- en uitvoeringsgelden en voldoende uitvoeringscapaciteit bij woningcorporaties	✓
3	Oplossingen voor het onrendabel deel en voorfinanciering bij de aanleg van collectieve warmteoplossingen	≈
4	Aanvullende financiering en subsidies voor particuliere, huurders en VvE's	✗
5	Voldoende bevoegdheden voor gemeenten in wet- en regelgeving	≈

Context Rotterdam

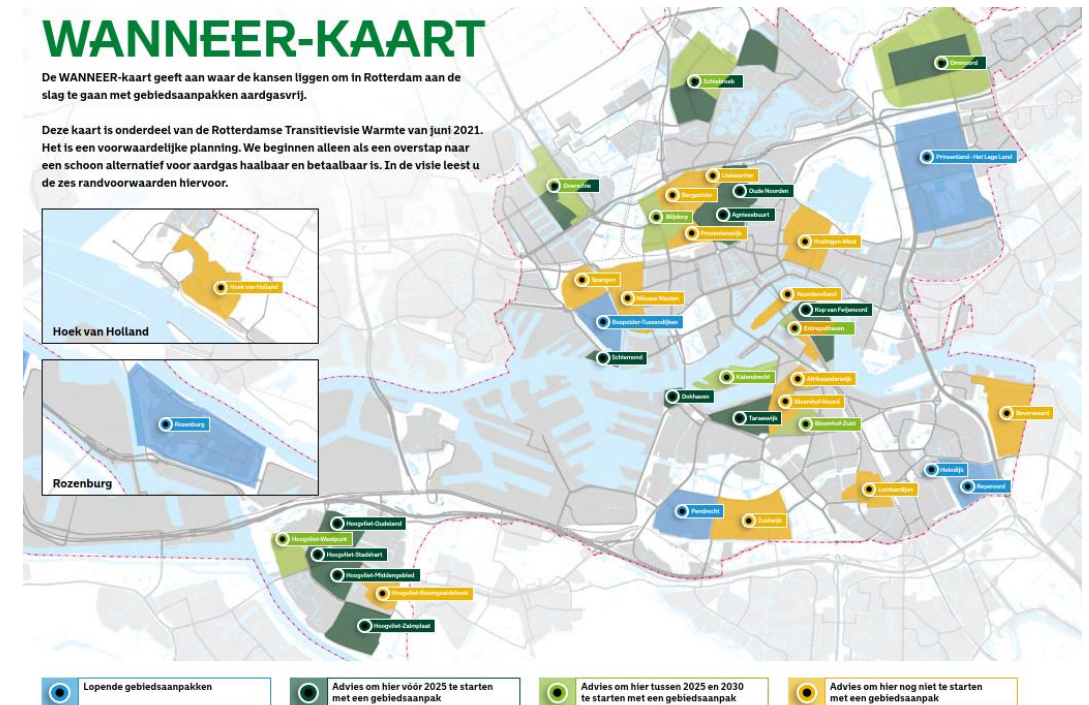
WAT is het alternatief voor aardgas?

Rotterdam heeft een unieke positie in de warmtetransitie door een overschot aan duurzame warmte.

WANNEER starten we in welke wijk?

Naast de huidige 6 gebiedsaanpakken aardgasvrij, staan wij in de startblokken om aan de slag te gaan in 14 nieuwe gebieden

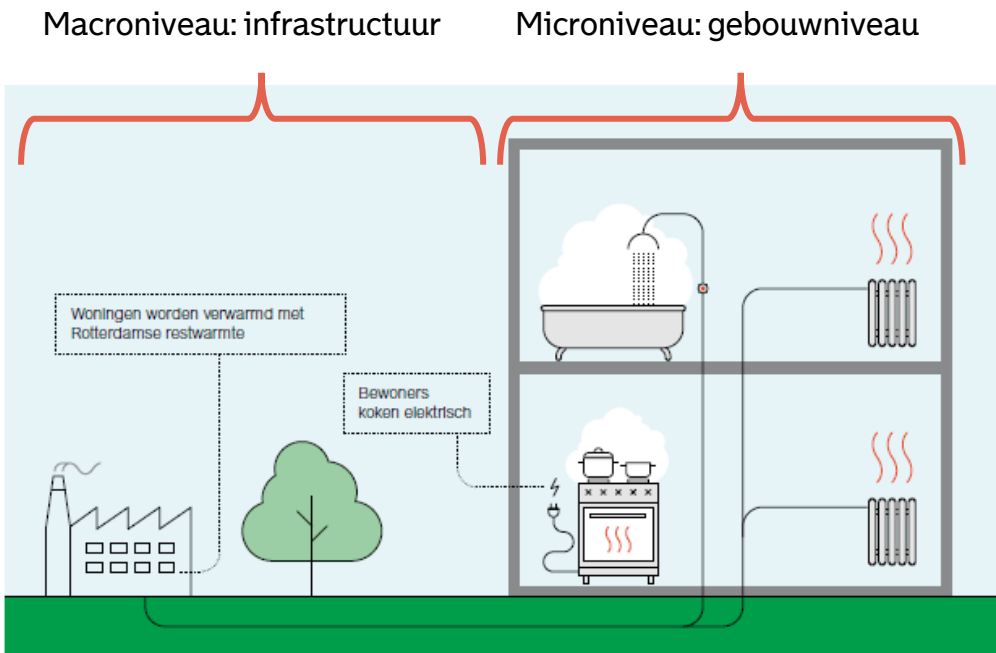

Geleerde lessen huidige gebiedsaanpakken aardgasvrij

Les 1:

De kosten om aardgasvrij te worden door een aansluiting op het warmtenet zijn hoog. In Rotterdam kost dit gemiddeld 13.000 euro per aansluiting.

Niet alleen de kosten voor de infrastructuur (macro), ook de **in pandige kosten (micro) zijn hoog**. Dit zijn kosten om de afleverset voor het warmtenet te verbinden met het warmtesysteem in de woning. Hiervoor moeten schachten worden opengebroken, door funderingen worden geboord, leidingen worden aangelegd, etc. **Subsidies zijn onvoldoende voor een betaalbaar aanbod** aan eigenaren. Gemeenten vinden dat zij moeten bijspringen maar hebben hier geen middelen voor.

Schouwdata		
Totale kosten	Aansluitbijdrage infrastructuur	Investering gebouw
€ 14.210	€ 9.000	€ 5.210
€ 14.210	€ 9.000	€ 5.210
€ 14.210	€ 9.000	€ 5.210
€ 15.210	€ 9.000	€ 6.210
€ 16.880	€ 9.000	€ 7.880
€ 14.210	€ 9.000	€ 5.210
€ 16.880	€ 9.000	€ 7.880
€ 16.880	€ 9.000	€ 7.880
€ 16.880	€ 9.000	€ 7.880
€ 14.210	€ 9.000	€ 5.210
€ 15.460	€ 9.000	€ 6.460
€ 15.460	€ 9.000	€ 6.460

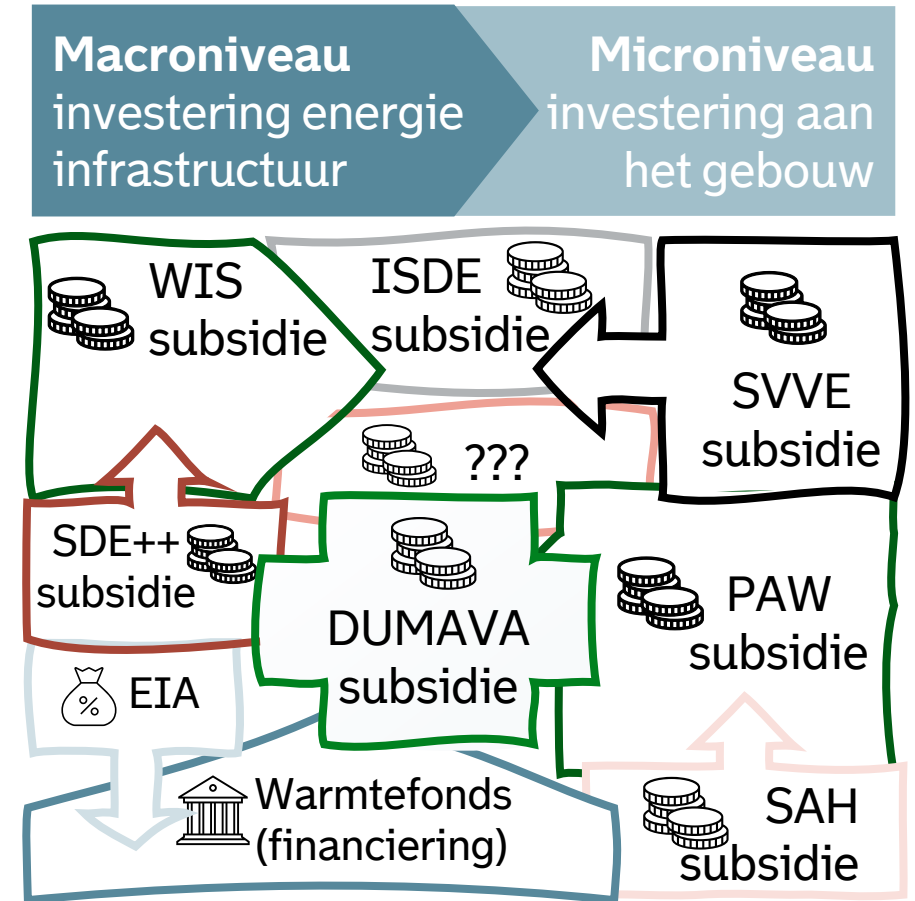
Geleerde lessen huidige gebiedsaanpakken aardgasvrij

Les 2:

Er zijn financiële middelen nodig om een business case voor aardgasvrij sluitend te krijgen. Hiervoor zijn vanuit het Rijk subsidies beschikbaar. In de praktijk zien we echter de volgende knelpunten:

- Het subsidielandschap is versnipperd
- Subsidies zijn tijdelijk. Hierdoor kunnen we niet meerjarig programmeren en geen duidelijkheid bieden aan gebouw eigenaren
- Verschillende (hoogtes van) subsidies leiden tot onwenselijke verschillen bij verschillende eigenaren
- Er ontbreekt een landelijke definitie van wat een betaalbaar aanbod is. Dit is nodig zodat bewoners weten waar ze op kunnen rekenen.

DEKKINGSPUZZEL

Voorbeeld verschillende uitkomsten subsidie per eigenaar

Aansluitbijdrage voor het warmtenet:

- Individuele woningen: € 7.500
- Collectieve aansluiting: € 110,- kwth

Inpandige kosten om woningen op het warmtenet aan te sluiten:

- Individuele ketels om op het warmtenet aan te sluiten: € 8.000,-
- Collectieve ketel op het warmtenet aan te sluiten: € 5.000,-

Naast deze subsidies worden PAW en gemeentelijke subsidies ingezet om bewoners een betaalbaar aanbod te kunnen doen.

In de aansluitbijdrage voor het warmtenet is de SDE++ en EIA al verrekend. De WIS is hier nog niet in verrekend, omdat de voorwaarden daarvan nog niet volledig bekend zijn:

- Subsidie is max € 6.000,- per woning en max 45% van de investeringskosten
- Maximaal 20 mln per project

Eigenaar eengezinswoning

Totale kosten	€ 15.500
ISDE	€ 3.325
Betaalt zelf	€ 12.175

Eigenaar appartement (collectieve ketel 350 KW, 30 eigenaar-bewoners)

Totale kosten	€ 6.284
SVVE	€ 962
Betaalt zelf	€ 5.322

SVVE: € 28.858,- voor boven 100 KW, is per woning € 962,-

Eigenaar appartement (collectieve ketel 350 KW, 30 woningen en gespikkeld bezit)

Totale kosten	€ 6.284
SAH	€ 2.385
Betaalt zelf	€ 3.899

De SAH: 30% van €1.284 (€ 110*350 KW = 38.500/30=€1.285) en 40% van € 5.000

Eigenaar appartement (individuele ketels, allen eigenaar-bewoners)

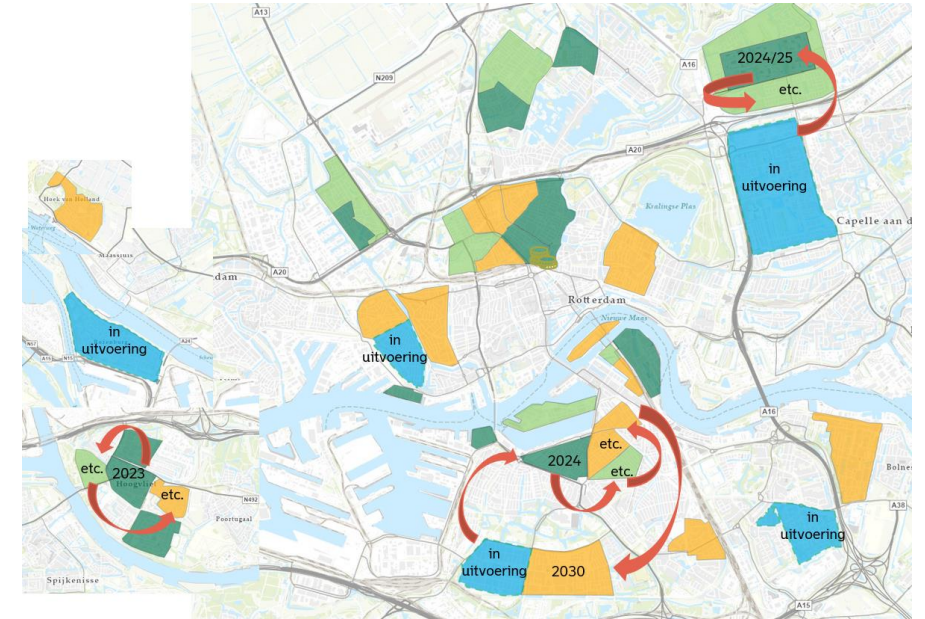
Totale kosten	€ 15.500
ISDE	€ 3.325
Betaalt zelf	€ 12.175

Eigenaar appartement (individuele ketels en gespikkeld bezit)

Totale kosten	€ 15.500
SAH	€ 3.600
Betaalt zelf	€ 11.900

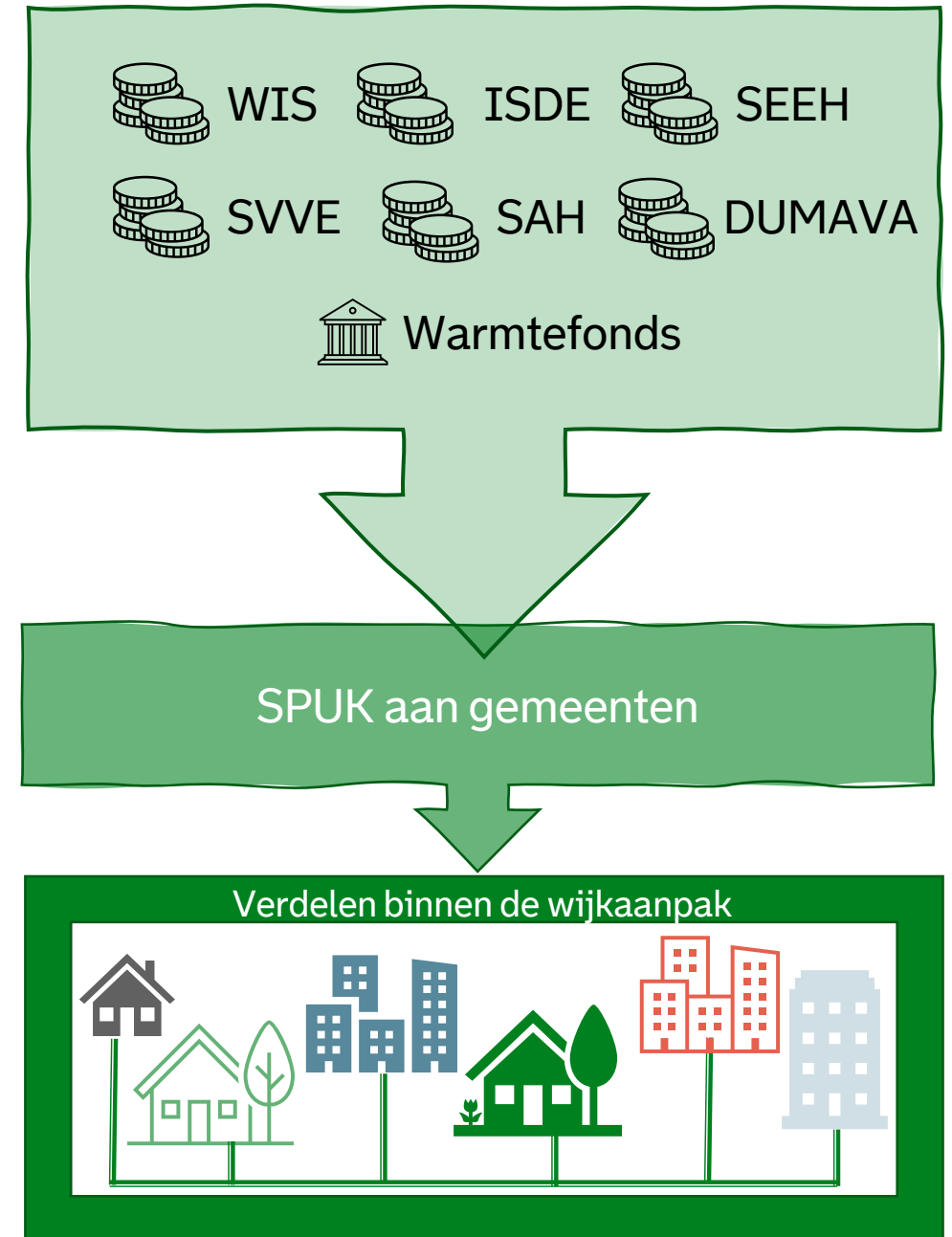
Wat is nodig voor opschaling?

1. Landelijke definitie van betaalbaarheid/woonlastenneutraliteit en een oplossing voor als een aanbod niet betaalbaar is
2. Meerjarig investeringsbudget: structurele middelen en financieringsmogelijkheden om de infrastructuur en de inpandige kosten te financieren om:
 - De kosten te verdelen over de verschillende eigenaren om onwenselijke verschillen te voorkomen
 - Alle eigenaren in een gebied een betaalbaar aanbod te kunnen doen
 - De warmtetransitie in onze stad te kunnen programmeren en plannen zodat eigenaren duidelijkheid hebben wanneer hun wijk op de planning staat

Hoe realiseren we dat?

- Speciale uitkering (SPUK) voor gemeenten
 - De SPUK vragen gemeenten aan voor de wijken die in de Transitievisie Warmte / Warmteprogramma zijn opgenomen
 - De hoogte van de SPUK wordt bepaald aan de hand van de basisdefinitie in de handreiking betaalbaarheid
 - Als er een SPUK wordt toegewezen aan een wijk vervallen de andere landelijke (individuele) regelingen voor die wijk (ISDE, SVVE, SAH, DUMAVA, WIS)
 - Ook vervallen de subsidies voor andere aardgasvrije alternatieven om het alternatief met de laagst maatschappelijke kosten te stimuleren. De keuzevrijheid voor eigenaren blijft, maar wordt hierdoor niet gestimuleerd
 - De gemeente zorgt door middel van de SPUK voor een betaalbaar en rechtvaardig aanbod voor alle eigenaren in de wijk door subsidie en financieringsinstrumenten in te zetten

Ik nodig u uit voor een verdiepend gesprek.

Chantal Zeegers

Wethouder Klimaat, Bouwen en Wonen

secretariaatzeegers@rotterdam.nl

City of
Rotterdam